

BLACKSEAFOR – FORȚĂ DE COOPERARE ÎN MAREA NEAGRĂ

✎ Locotenent-comandor Ion BURGHİȘAN

Dacă am scris mult, poate chiar foarte mult până acum despre BLACKSEAFOR a fost pentru că multe s-au petrecut. Dacă știți multe, destul de multe despre BLACKSEAFOR înseamnă că ne-am atins scopurile principale: de a cunoaște și de a fi cunoscuți ca forță de cooperare în Marea Neagră.

Activarea BLACKSEAFOR (BSF) s-a reluat din punctul rămas în suspensie în vara anului trecut. Navele au parcurs independent drumul spre portul Batumi (Georgia), unde au reconstituit gruparea BSF pentru următoarele 18 zile. Din Grupare au făcut parte fregata TURGUTREIS (care a înlocuit fregata, din aceeași clasă, SALIHREIS participantă la activarea august 07) ca navă-comandant, corveta CONTRAAMIRAL HORIA MACELLARIU sub pavilion românesc,

nava de desant rusească TSEZAR KUNUKOV (sosită la constituirea Grupării în locul navei din aceeași clasă AZOV), corveta bulgărească SMELI și cea ucraineană TERNOPII (care i-a luat locul navei de comandament SLAVUTICH).

Deși nu contravine niciunui protocol, schimbarea navelor pe timpul aceleiași comenzi (în prezent turcească) nu este o obișnuință. Anul acesta, excepția a devenit aproape regulă chiar și cu ofițerii din cadrul statului major al Grupării. Doi dintre ei, respectiv ofițerul cu operațiile din Forțele Navale Bulgare și ofițerul cu comunicațiile reprezentant al Federației Ruse în staff-ul BSF au fost înlocuiți de factorii de decizie din propriile țări.

Așadar, navele au intrat, în ordinea prestabilită la Grupurile de Lucru anterioare, în portul Batumi. Un port cu o deschidere foarte largă către mare, fiind cel mai însemnat al provinciei Adjara și, totodată, al Georgiei.

Vremea s-a arătat deosebit de prietenoasă, chiar dacă, la orizont, vârfurile munților erau acoperite de zăpadă. Limitele temperaturilor au fost conforme așteptărilor noastre, chiar dacă speram la mai mult într-o țară în care palmierii se dezvoltă natural pe malul mării.

Programul în fiecare port este oarecum asemănător, incluzând vizite oficiale la autoritățile locale, excursii ale echipajelor în zonele turistice reprezentative pe plan local, competiții sportive între marinari și numeroase ateliere de lucru în

scopul cunoașterii procedurilor și metodelor de lucru specifice fiecărui echipaj în diferite situații. Aceste ateliere de lucru reprezintă fundația pe care se construiesc documentele de lucru ale BSF. Până în prezent, au fost create 15 astfel de documente, din care unele sunt în curs de aprobare și se folosesc doar experimental, iar celelalte au intrat pe deplin în uzul comun, fiind similare regulamentelor. Ordinele și rapoartele au fost standardizate, ele putând fi transmise pe timpul exercițiilor pe mare prin intermediul aparatului PC-to-PC (inter-calculatoare) puse la dispoziție de Forțele Navale Turcești. Astfel, documentele sunt transmise și recepționate cu ușurință, fără a mai fi necesară intervenția umană pe timpul codificării/decodificării (este totuși vorba despre mesaje militare cu caracter confidențial!).

Față în față

Activitățile sociale pe timpul staționării în porturi au un rol deosebit de important. Fără cunoaștere în înțelegere reciprocă, orice exercițiu cu nave ar rămâne la stadiul de tentativă. Prin cunoaștere reciprocă directă însă, prin organizarea de activități comune între echipaje, se realizează acea punte care îi face pe oameni mai disponibili la cooperare, mai eficienți la lucrul în echipă.

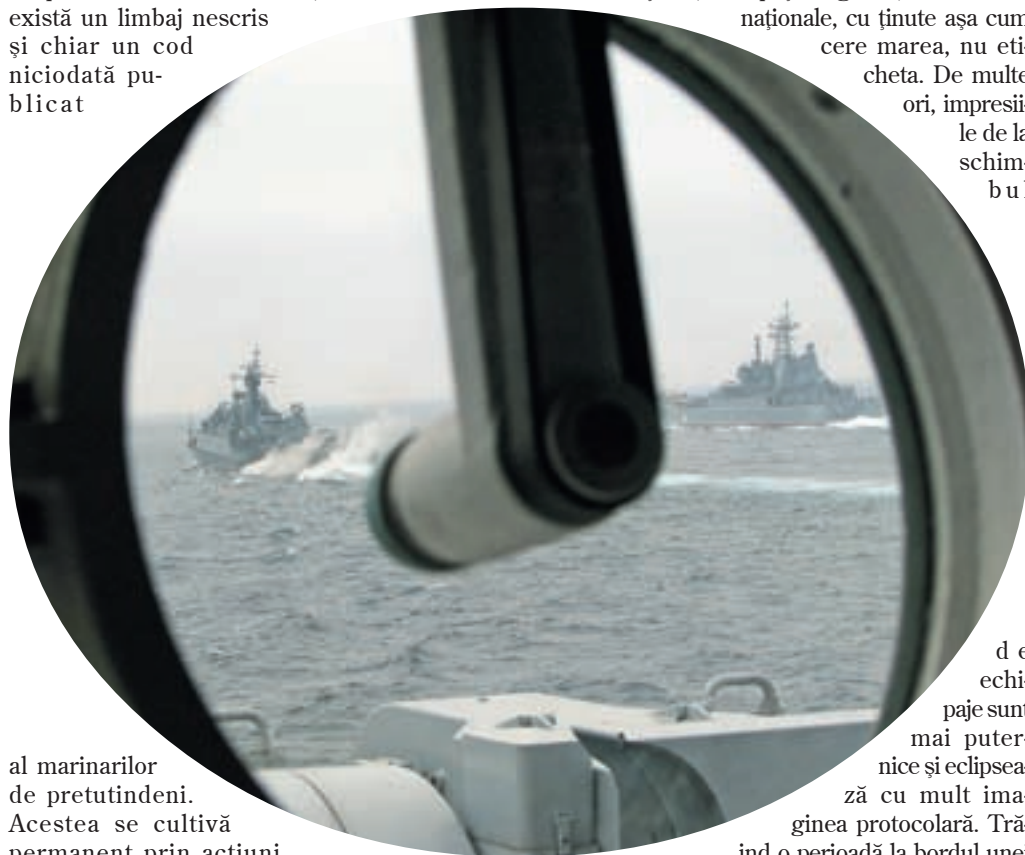
Cooperarea pe mare, spre deosebire de cea din teren, are specificul său. Dincolo de proceduri standardizate, există un limbaj nescriș și chiar un cod niciodată publicat

țiile de salvare te fac să înțelegi că nu ești singur. Un simplu semnal de alarmă pune în mișcare toate navele în zonă, toate echipajele care îl recepționează. Tocmai din această cauză comunicațiile radio în această situație încep cu formula „exercițiu, exercițiu, exercițiu”. S-a întâmplat în trecut ca, la recepționarea semnalului „nafragiat în punctul de coordonate...”, prevăzut în scenariul exercițiului, navele civile din zonă să solicite detalii despre situația reală pentru a-și putea pune la dispoziție mijloacele de salvare.

Spuneam, așadar, că oricine are privilegiul să vadă cu câtă disponibilitate și simț de răspundere acționează echipajele în asemenea situații, chiar știind că este vorba doar de un exercițiu și nimeni nu se află în pericol, se simte în continuare cu mult mai în siguranță pe mare.

Un atu pentru coeziune

Ca o prelungire a activităților de intercunoaștere din porturi, pe mare a devenit uzual exercițiul numit „cross-poll”, sau, mai pe românește, schimb de personal la bord. Fiecare navă trimite doi (numărul nu este fix neapărat) membri din echipaj, de obicei maiștri sau ofițeri, să participe la activități alături de alt echipaj. Astfel, solii pot lua contact pe viu cu modul de viață al celorlalți parteneri și apoi pot împărtăși colegilor din această experiență. Nu mai este loc de protocol, nu mai e cazul să vezi doar ce ți se arată. La cross-poll iei contact cu viața la bord așa cum e ea. Cu privațiuni, cu spații înguste, cu cutume naționale, cu ținute așa cum cere marea, nu eticheta. De multe ori, impresiile de la schimbul

al marinarilor de pretutindeni.

Acestea se cultivă permanent prin acțiuni comune în porturi și se reflectă

ulterior în comportamente similare. Prin natura meseriei lor, marinarii trăiesc în comunități mici, iar tocmai acest fapt strânge foarte mult legăturile dintre ei, dincolo de naționalitate, religie și apartenență socială.

Un bun exemplu în sprijinul celor arătate anterior ar fi exercițiile de salvare a vieții pe mare.

O mână pentru tine și cealaltă pentru vapor

La finalul unui exercițiu de salvare a unui om căzut peste bord, simți altfel pericolele specifice vieții pe mare. Dacă ești permanent conștient de faptul că imprevizibilul te poate arunca oricând în valuri pe orice vreme, este în avantajul tău pentru că grija față de viața ta și a celor din jur trebuie să fie prioritară. *O mână pentru tine și cealaltă pentru vapor* este deviză permanentă. Exerci-

de echipaje sunt mai puternice și eclipsează cu mult imaginea protocolară. Trăind o perioadă la bordul unei nave străine și venind în contact cu marinarii străini, am constatat că toți suntem la fel.

MESTIA, inamicul civil

Exercițiile pe mare sunt în foarte mare măsură asemănătoare de la an la an. Echipajele se schimbă și fiecare acumulează astfel, prin exerciții în comun, experiență în BLACKSEAFOR. Socotind câți marinari au participat, în cei șapte ani de existență ai BSF, la acțiuni comune pe parcursul celor 11 activări, am constatat că putem alcătui lejer o Marină Militară. Una experimentată.

La exerciții a participat, la această activare, și o navă militară georgiană. Nava de patrulare MESTIA a jucat rolul uneia civile care încearcă să surprindă Gruparea regională BSF prin vitează și manevre confuze și să dezorienteze echipajele prin atacuri surpriză. În consecință, navele BSF au luat măsuri, conform propriilor proceduri specifice, împotriva navelor suspecte de acțiuni teroriste.

Exercițiile de monitorizare a traficului maritim, de apărare colectivă împotriva atacurilor aeriene, submarine sau ale navelor de suprafață, de reprovizionare pe mare, salvare a unor naufragiați sau pur și simplu a propriilor oameni căzuți accidental peste bord ne fac să ne înțelegem unii pe alții mai bine, să realizăm că toți, contemporani fiind, facem aceleași lucruri, doar că uneori puțin diferit.

Gruparea BSF se constituie de două ori pe an, în august și aprilie, în baza Acordului de înființare semnat de toate țările riverane Mării Negre la Istanbul, pe 2 aprilie 2001 (anul acesta s-au împlinit 7 ani de la semnarea acordului în timp ce navele se îndreptau spre portul Batumi).

Scopul comun al celor șase națiuni semnatare este de a contribui în acest fel la dezvoltarea relațiilor între Forțele Navale și a încrederii reciproce între state, precum și întărirea păcii și stabilității în zonă prin intermediul cooperării navale. Astfel, în conformitate cu acordurile de participare, BSF dezvoltă operații de căutare și salvare pe mare, asistență umanitară, asistență umanitară și de protecție a mediului înconjurător, vizite de dezvoltare a relațiilor între parteneri și orice alt fel de acțiune agreată de toate țările participante. De asemenea, cu acord unanim, Gruparea poate participa la misiuni sub egida ONU sau OSCE. Misiunile din această activare au fost, din punctul de vedere al scopurilor, relativ similare cu cele anterioare. S-a lucrat, ca în fiecare an, la complexitatea exercițiilor, la cunoașterea reciprocă și la îmbunătățirea procedurilor comune de acțiune. Astfel, au fost puse în scenă exerciții de apărare comună împotriva atacurilor aeriene, navale sau submarine, măsuri contra minelor, comunicații, supraveghere a traficului maritim și aerian și nu, în ultimul rând, căutare și salvare.